

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Liite B

Tässä liitteessä kuvataan omavalvontasuunnitelman yksiköiden nimet, sijaintipaikat, yhteystiedot, vastuuhenkilöt ja palvelun tarkempi kuvaus. Muilta osin tiedot ovat yhteisessä omavalvontasuunnitelmassa.

1.2 Palveluyksikön perustiedot

Sote-palvelut, terveydenhuolto, sote-keskuspalvelut, **mielenterveys- ja päihdepalvelut**

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden vastuuhenkilöiden nimet ja yhteystiedot:

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden johtaja Tommi Väyrynen p. 050 599 3111

Päihdepalveluiden ylilääkäri Tuuli Kormanen p. 040 715 2700

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden päällikkö Anni Lintula p. 040 526 7310

Johtava psykologi Linda Ljungqvist p. 044 728 1938

Mielenterveyspalveluiden ylilääkäri Jaakko Lehtinen p. 050 593 0776

Yhteystiedot:

Läntinen ja keskinen alue:

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden päällikkö Tiina Nurmela p. 044 585 3620

Vastuuhenkilöt

Osastonhoitaja Anu-Leena Salo p. 040 193 5314

Uudenkaupungin mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Mörnenkatu 3 23500

Uusikaupunki

Laitilan mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Sairaalanatie 8, 23800 Laitila

Mynämäen mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Kuivelantie 10 23100 Mynämäki

Naantalin mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Tuulensuunkatu 6, 21100 Naantali (päihdepalvelut) ja Kreivinkatu 4, 21100 Naantali (mielenterveyspalvelut)

Raisio mielenterveys- ja päihdeyksikkö Nallinkatu 3, 21200 Raisio ja Telekatu 1, 21200 Raisio (Kuntoutustiimi)

Osastonhoitaja Katja Ernvall p. 040 630 0750

Loimaan mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Vareliuksenkatu 1 32200 Loimaa

Pöytyän mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Yläneentie 1 21870 Riihikoski

Liedon mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Hyvättyläntie 12 21420 Lieto

Kaarinan mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Voivalantie 5 20780 Kaarina

Paimion mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Terveyskeskuksentie 1 21530 Paimio

Itäinen alue ja keskitetyt palvelut: Päihde- ja mielenterveyspalveluiden päällikkö

Minna Mild p. 044 772 3646

Vastuuhenkilöt

Osastonhoitaja Kerttu Sjöberg p. 050 472 6180

Kemiönsaaren mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Kievarinkuja 2 25700 Kemiö

Paraisten mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Vapparintie 15 A 21600 Parainen

Someron mielenterveys- ja päihdeyksikkö, Jukolantie 3

Salon mielenterveys- ja päihdeyksiköt

Osastonhoitaja Otto Huttunen p. 040 193 2607

Päihdepalveluiden laitospäihdeyksiköt, Kunnallissairaalan tie 20, rak. 4 20700 Turku

Turun alue:

Päihde- ja mielenterveyspalveluiden päällikkö Nina Tainio p. 050 320 2263

Vastuuhenkilöt

Osastonhoitaja Niina Viitala p. 044 797 2302

Keskustan mielenterveystiimi, Puutarhakatu 8 DF, 2. krs 20100 Turku

Keskustan päihde- ja riippuvuustiimi, Läntinen pitkäkatu 13, 3. krs, 20100 Turku

Pansion mielenterveys- ja päihdetiimi, Hyrköistentie 28, 20240 Turku

Turun mielenterveys- ja päihdekuntoutustiimi, Kunnallissairaalan tie 20, rak. 9, 20700 Turku

Osastonhoitaja Johanna Fältberg p. 044 777 1443

Mäntymäen mielenterveystiimi, Kunnallissairaalan tie 20, rak. 9, 20700 Turku

Mäntymäen päihde- ja riippuvuustiimi, Kunnallissairaalan tie 20, rak. 10, 20700 Turku

1.3 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Sote-keskuspalveluiden mielenterveys- ja päihdepalveluissa tuotetaan perustason mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalveluita täysi-ikäiselle Varsinais-Suomen alueen väestölle. Palveluihimme kuuluvat Terveydenhuoltolain (136/2010) 27 § ja 28 § mukaiset mielenterveys- ja päihdepalvelut kuten mielenterveys- ja päihdehäiriöiden ehkäiseminen, tutkimus, hoito ja kuntoutus, opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoito sekä ohjaus ja neuvonta ja psykososiaalinen tuki. Hoitomenetelminä ovat muun muassa ohjattu omahoito, kognitiivinen lyhytterapia ja ryhmähoidot. Mielenterveys- ja päihdepalveluita tarjotaan 17 yksikössä lähipalveluna ja etäpalveluna sekä digimielenterveysklinikalla vain etäpalveluna. Kuntouttavia palveluita tarjotaan myös kotiin vietävinä palveluina. Mielenterveys- ja päihdeyksiköt toimivat virka-aikana. Virka-ajan ulkopuolella potilaat ohjautuvat Tyks Akuutin palveluihin. Ympäri vuorokautisesti toimivilla päihde- ja riippuvuusyksiköissämme tarjoamme selviämishoitoa, vieroitushoitoa sekä lääkinällistä päihdekuntoutusta sekä avo- että laitospalveluina. Ympäri vuorokautista hoitoa tarjoavia yksiköitä on kaksi. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa työskentelee sairaanhoitajia, lähihoitajia, psykologeja, toimintaterapeutteja ja lääkäreitä. Toimimme tiiviissä yhteistyössä muiden sote-palveluiden kanssa erityisesti avoterveydenhuollon ja työikäisten sosiaalipalveluiden kanssa.

Toimintaamme ohjaavia tavoitteita ovat saatavuus ja saavutettavuus, hoidon oikea-aikaisuus ja jatkuvuus, vaikuttavuus, monialaisuus ja asiantuntijuus. Palveluja tuotetaan suurimmaksi osaksi omana toimintana. Tarvittaessa ostimme yksityisiltä palveluntuottajilta päihdekuntoutusta, vieroitus- ja selviämishoitoa sekä päihdepalveluiden avohoitokäyntejä.

Potilas voi olla yhteydessä mielenterveys- ja päihdepalveluihin sähköisesti tai puhelimitse. Potilaat ohjautuvat palveluihin oman terveysaseman hoidon tarpeen arvioinnin kautta, hyödyntämällä Varha-sovelluksen chat-yhteydenottokanavaa tai hyödyntämällä mielenterveys- ja päihdeyksikön vastaanottoa ilman ajanvarausta. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden hoidontarpeen arviointi toteutetaan pääosin avoterveydenhuollossa, jossa määritetään potilaan jatko-ohjautuminen yhteydenoton jälkeen. Terveydenhuollon laillistettu ammattihenkilö tekee hoidon tarpeen arviointia puhelimitse, digitaalisten palveluiden kautta tai tavatessaan potilasta henkilökohtaisesti vastaanotolla. Potilas voi ympäri vuorokauden olla yhteydessä Tyks Akuuttiin epäillensä tarvitsevansa kiireellistä hoitoa. Kiireelliseen hoitoon tai päivystykseen potilaat ohjataan hoidon tarpeen arvioinnin perusteella potilaan kotipaikasta riippumatta. Päivystyksellistä hoitoa tarjotaan Tyks Akuutin toimipisteissä joka päivä. Linkki: [Päivystys | Tyks](#)

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2025:

- Palvelukysyntä: Ensikäynnit (ensij ja päihde) / 1000 asukasta / kk, Tavoite kasvava
- Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ensimmäinen hoitotapahtuma toteutuu hoitotakuun puitteissa: Hoito alkaa 14 vrk sisällä, % kaikista alkaneista, Tavoite 85 %
- Hoidon porrastus mielenterveyspalveluissa toimii:
  - o Ulkoiset lähetteet aikuisten psykiatriseen erikoissairaanhoidon / 1000 asukasta / kk, Tavoite – 10 % vuoteen 2024 verrattuna
  - o Miepä-yksiköissä ja aikuispsykiatrian avohoidossa hoidettujen potilaiden suhde kvartaaleittain, suhdeluku, PTH:n osuus on suurempi

- Terapianavigaattori tulee laajaan käyttöön hoidon suunnittelussa mielenterveys- ja päihdepalveluissa: Terapianavigaattorin käytön kattavuus ensijäsennyksissä (terapianavigaattorin käyttömäärä Varhan alueella/toteutuneet ensikäynnit (ensij- tai päihde-aikatyyppi), samalla ajanjaksolla TAI MUUT RAPORTOINTIKOODEISTA) %, Tavoite 80 %

- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden oma palvelutuotanto on tehokasta:
  - o Käyntisuoritteet / htv, keskimäärin 800 käyntiä / htv
  - o 30 % hoitokontakteista toteutetaan reaaliaikaisella etäyhteydellä
  - o Katkaisuhoidon hoitopäiviä tuotetaan omassa palvelussa vähintään 10100 hpv
  - o Omassa palvelutuotannossa tuotetaan vähintään 70 % kaikista katkaisuhoidon hoitopäivistä, oman tuotannon osuus kokonaistuotannosta, %
  - o Selviämisasemahoitopäiviä tuotetaan omassa palvelussa 600 hpv
  - o Omassa palvelutuotannossa tuotetaan vähintään 50 % kaikista selviämisasemahoitopäivistä, oman tuotannon osuus kokonaistuotannosta, %
  - o Päihdelaitoskuntoutuksen hoitopäiviä tuotetaan omassa palvelussa 4500 hpv
  - o Omassa palvelutuotannossa toteutetaan vähintään, 50 % kokonaistuotannosta
  - o Intensiivisen päihdeavokuntoutuksen hoitajaksoja omassa palvelussa tuotetaan 2700 käyntiä

-

Omavalvontasuunnitelman kohta 3.3.1 Lääkitysturvallisuus

Mielenterveyspalveluiden ylilääkäri ja päihdepalveluiden ylilääkäri vastaavat palvelualueen lääkehoidon asianmukaisuudesta ja lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta ja seurannasta.

Mielenterveys- ja päihdepalveluihin on laadittu koko palvelualueetta koskeva lääkehoitosuunnitelma, joka on hyväksytty 15.11.2024. Jokaisessa mielenterveys- ja päihdeyksikössä on lisäksi omat lääkehoitosuunnitelmat, jotka pohjautuvat palvelualueen yhteiseen suunnitelmaan. Mielenterveyspalveluiden ylilääkäri ja päihdepalveluiden ylilääkäri hyväksyvät mielenterveys- ja päihdepalveluiden lääkehoitosuunnitelmat.

3.4 Asiakas- ja potilastyöhön osallistuvan henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen

Avoterveydenhuollossa työskentelee n. 280 terveydenhuollon ammattilaista. Suurin ammattiryhmä on hoitohenkilöstö, joista sairaanhoitajia on n. 160 ja lähihoitajia n. 50. Psykologeja on n. 40, lääkäreitä n. 10, toimintaterapeutteja 3 ja lisäksi 1 osastosihteeri.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa hoitohenkilöstön sijaistyövoimaa hankitaan suoralla rekrytoinnilla. Sijaiset ovat pääsääntöisesti terveydenhuollon laillistettuja ammattihenkilöitä tai nimikesuojattuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä (laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä). Sijaisen ollessa epäpätevä, hänelle määritellään työtehtävät ja hän työskentelee osana tiimiä, ei itsenäisesti. Terveydenhuollon opiskelijan toimiessa sijaisena, hän toimittaa opintorekisteriotteensa nähtäväksi. Lisäksi opiskelijalle tulee määrittää ohjaaja/ohjaajat ja varmistaa lääkeluvan voimassaolo.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa on uusille työntekijöille perehdytysuunnitelma, jota noudatetaan kaikissa yksiköissä. Palvelualueella toimii osaamisen kehittämisen työryhmä ja palvelualueella laaditaan vuosittain koulutussuunnitelma. Työntekijöiden kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut.